

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 9 від 29.10.2019 р.

**Про проекти законів України
про внесення змін до статті 12 Закону України "Про державну допомогу
сім'ям з дітьми" щодо збільшення розміру допомоги при народженні дитини
(реєстр. № 1173)
та
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збільшення
розміру допомоги при народженні дитини, відновлення допомоги по догляду
за дитиною до досягнення нею трирічного віку, збільшення розміру
державної соціальної допомоги на дитину
(реєстр. № 1173-1)**

Розглянувши проекти законів України про внесення змін до статті 12 Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо збільшення розміру допомоги при народженні дитини (реєстр. № 1173 від 29.08.2019 р.), внесений народним депутатом України Тимошенко Ю.В. та іншими народними депутатами України, та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збільшення розміру допомоги при народженні дитини, відновлення допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, збільшення розміру державної соціальної допомоги на дитину (реєстр. № 1173-1 від 16.09.2019 р.), внесений народними депутатами України Королевською Н.Ю. та Солодом Ю.В., Комітет зазначає наступне.

Відповідно до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» допомога при народженні дитини надається одному з батьків дитини (опікуну), який постійно проживає з дитиною за рахунок коштів Державного бюджету України у вигляді субвенцій до місцевих бюджетів.

Чинною редакцією статті 12 зазначеного Закону передбачено, що допомога при народженні дитини призначається у розмірі 41280 гривень. Виплата допомоги здійснюється одноразово у сумі 10320 гривень, решта суми допомоги виплачується протягом наступних 36 місяців рівними частинами.

07

Законопроектами передбачається внесення змін до статті 12 зазначеного Закону, якими пропонується збільшити розмір допомоги при народженні дитини. При цьому:

законопроектом за реєстр. № 1173 пропонується:

- 1) передбачити, що допомога призначається при народженні:
першої дитини - у розмірі 50 000 гривень;
другої дитини - у розмірі 100 000 гривень;
третьої і кожної наступної дитини – 150 000 гривень.
- 2) пропонується здійснювати виплату допомоги одноразово у розмірі 15000 грн., а решту суми рівними частинами: на першу дитину протягом наступних 36 місяців, на другу дитину – протягом 48 місяців, на третю і кожну наступну дитину – протягом 72 місяців;

законопроектом за реєстр. № 1173-1 пропонується:

- 1) передбачити, що з 1 січня 2020 року допомога при народженні дитини нараховується в розмірах прожиткового мінімуму для дітей віком до шести років та виплачується виходячи з розміру прожиткового мінімуму установленого на день народження дитини у таких розмірах:
на першу дитину - 50 розмірів прожиткового мінімуму;
на другу дитину - 70 розмірів прожиткового мінімуму;
на третю та кожну наступну дитину - 120 розмірів прожиткового мінімуму;
  - 2) виплату допомоги пропонується здійснювати одноразово у розмірі:
на першу дитину - 15 прожиткових мінімумів;
на другу дитину - 25 прожиткових мінімумів;
на третю дитину - 40 прожиткових мінімумів.
- Решта сума допомоги - протягом наступних 36 місяців рівними частинами.

Законопроектом за реєстр. №1173-1 також пропонується:

- 1) запровадити мінімальний (гарантований) розмір допомоги на дітей одиноким матерям, одиноким усиновлювачам, матері (батьку) у разі смерті одного з батьків на рівні не менше 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку *(на сьогодні така допомога надається у розмірі, що дорівнює різниці між 100 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців);*
- 2) відновити виплату допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку у розмірі не менше ніж 30 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком до шести років;
- 3) надати жінці, або іншій особі, яка перебуває у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку у період роботи право отримувати допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- 4) збільшити розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям до 100 відсотків прожиткового мінімуму для сім'ї *(на сьогодні цей розмір не може бути більшим ніж 75 відсотків прожиткового мінімуму для сім'ї);*
- 5) збільшити розмір державної соціальної допомоги на кожну дитину віком до 13 років до 25 % прожиткового мінімуму для дитини

відповідного віку (на сьогодні такий розмір становить 250 грн.);

віком від 13 до 18 років до 40 % прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку (на сьогодні такий розмір становить 500 грн.);

б) запровадити мінімальний (гарантований) розмір тимчасової державної допомоги дитині на рівні 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом визнав законопроект за реєстр. № 1173 таким, що не суперечить праву Європейського Союзу та зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Міністерство фінансів України на запит Комітету надало свої висновки (лист від 11.10.2019 з 09020-09-2/25628) в яких не підтримує законопроекти та зазначає, що:

1) прийняття законопроектів потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету, які не будуть забезпечені фінансовими ресурсами:

- законопроект за реєстр. № 1173 - 7,8 млрд грн в рік;
- законопроект за реєстр. № 1173-1 - 27,1 млрд грн в рік.

2) термін набрання законопроектами чинності не відповідає вимогам частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою закони України або окремі їх положення, які впливають на показники бюджету і приймаються після 15 липня року, що передуює плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим;

3) для сімей, в яких народилась дитина, законодавством передбачені інші види державної допомоги, у тому числі:

- виплата допомоги одиноким матерям, тимчасової допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, надання соціальних послуг, житлових субсидій та інші;

- надання з 1 вересня 2018 року при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка»;

- відшкодування з 1 січня 2019 року послуги з догляду за дитиною до трьох років “муніципальна няня” у розмірі прожиткового мінімуму на дітей віком до шести років, встановленого станом на 1 січня відповідного року.

Міністерство соціальної політики України згідно висновку (лист від 11.10.2019 № 17808/0/2-19/56) не підтримує законопроекти та зазначає, що питання підвищення рівня соціальної підтримки сімей з дітьми має здійснюватися комплексно, виходячи з соціально-економічного становища країни та фінансової спроможності Державного бюджету України.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує ініціативу законопроектів щодо збільшення грошової допомоги при народженні дитини та необхідності стимулювання підвищення народжуваності в Україні.

Проте, оскільки у пояснювальній записці до законопроекту за реєстр. № 1173-1 відсутнє фінансово-економічне обґрунтування, наголошує на неприпустимості реалізації норм законопроекту за рахунок скорочення видатків

на забезпечення інших бюджетних програм, спрямованих на захист прав дітей та підтримки сімей з дітьми.

Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини підтримується, законопроект за реєстр. № 1173, з огляду на наявність фінансового обґрунтування його реалізації та раціональний підхід у розстроченні виплати допомоги при народженні дитини.

Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України висловлено низку зауважень до законопроектів, а саме:

1) про необхідність перегляду найближчим часом усього механізму забезпечення соціальними гарантіями з огляду на недоліки його функціонування;

2) в порушення норм статті 91 Регламенту Верховної Ради України та статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроектів не надані відповідні фінансово-економічні обґрунтування;

3) про необхідність приведення законопроектів у відповідність із вимогами Бюджетного кодексу України в частині введення законів в дію та щодо визначення джерел покриття додаткових витрат;

4) законопроект за реєстр. № 1173-1 потребує техніко-юридичного доопрацювання, зокрема, щодо узгодження окремих норм між законодавчими актами до яких вносяться зміни.

Зважаючи на вищенаведене та з урахуванням проведеного обговорення, керуючись вимогами статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет **вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проекти законів України про внесення змін до статті 12 Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо збільшення розміру допомоги при народженні дитини (реєстр. № 1173) та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збільшення розміру допомоги при народженні дитини, відновлення допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, збільшення розміру державної соціальної допомоги на дитину (реєстр. № 1173-1) не включати до порядку денного сесії Верховної Ради.

2. Звернутись до Кабінету Міністрів України з питання посилення роботи Уряду в напрямку перегляду механізму забезпечення соціальними гарантіями, зокрема, сімей з дітьми, в тому числі шляхом введення адресних принципів надання державної підтримки.

3. Створити на базі Комітету робочу групу з напрацювання законодавчих ініціатив, направлених на підвищення рівня соціальної підтримки сімей з дітьми.

Голова Комітету

О. ТКАЧЕНКО